

N:o 5.

*Af Herr **E. J. Ekman:** Angående valfrihet för medlemmar af svenska kyrkan att avsluta äktenskap antingen för någon statskyrkans prest eller för civil myndighet.*

Att lagstiftningen måste gå hand i hand med de berättigade kraf, som under olika tider göra sig gällande på de skilda områdena af menniskolifvet, torde erkännas af de fleste. Endast derigenom att lagstiftarne i tid tillgodose dessa kraf, befordras statskroppens sunda och harmoniska utveckling. Ett sådant kraf på förändrad lagstiftning i fråga om äktenskaps avslutande gör sig mer och mer gällande i vår tid. Detta har naturligtvis sin grund i de olika förhållanden, som hafva inträdt på det kyrkliga området. Hittills har i de flesta fall äktenskaps avslutande egt rum inför den kyrkliga myndigheten på orten. Men i samma mån den forna pieteten för statskyrkan och dess presterskap försvinner, och mången nu mera söker få sina andliga behof tillgodosedda, utan att ställa sig i beröring med nämnda presterskap, gör sig behovet af utsträckt rättighet att ingå borgerligt äktenskap allt mera gällande.

Visserligen behöfva icke lagligen utträdde dissenter mot sin öfvertygelse och andliga smak anlita statskyrkans presterskap. Visserligen är ock genom Kongl. förordningen af den 15 Oktober 1880 tillåtet för den, som ej blifvit döpt eller som icke inom svenska kyrkan begått Herrans nattvard och icke heller tillhör främmande trossamfund, att inför borgerlig myndighet avsluta äktenskap. Men det finnes ett betydligt antal svenska medborgare, som icke kunna eller vilja ställa sig under dissenterlagen och som icke heller höra till dem, om hvilka nyssnämnda förordning af den 15 Oktober 1880 handlar, hvilka dock känna det såsom ett samvetstvång att nödgas vid sitt äktenskaps avslutande låta sig betjenas af statskyrkans prester, hvilka dervid uppträda icke såsom en borgerlig, utan såsom en andlig myndighet, som i föregifven egenskap af »Kristi tjenare» stadfäster äktenskapet.

Då nu omnämnde medlemmar af den svenska staten icke kunna tillmäta statskyrkans prester i allmänhet en sådan myndighet och dessutom redan i öfriga hänseenden upphört att låta sig af dem betjenas, så synes det vara högeligen önskvärdt såväl för dessa personer sjelfve som för statskyrkans presterskap, att allt tvång i nu berörda hänseende upphörde. Tillkommer vidare den omständigheten, att deras antal, som intaga en sådan ställning till statskyrkans presterskap, är i ständigt stigande, så synes tiden vara inne för en förändrad lagstiftning, hvarigenom frihet att välja antingen att avsluta äktenskapet inför kyrklig eller inför borgerlig myndighet tillförsäkras hvar och en svensk medborgare.

Då äktenskapet uteslutande är en borgerlig angelägenhet, så är det ock naturligast, att det ingås inför den borgerliga myndigheten med frihet för hvar och en att sedan efter egen smak använda de andliga ceremonier, som äro mest egnade att qvarlemna ett varaktigt intryck af detta viktiga steg i lifvet. Jag skulle därför helst se, att äktenskapets avslutande inför den borgerliga myndigheten blefve obligatorisk för alla. Men tiden för en sådan lag torde ännu icke vara inne. Så mycket torde dock nu kunna och böra göras, att valfrihet måtte beredas de svenska statens medlemmar, som ännu i juridiskt hänseende tillhöra statskyrkan, att antingen avsluta sitt äktenskap inför statskyrkans presterskap eller inför den borgerliga myndigheten i orten.

På grund af hvad jag sålunda haft äran anföra får jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen för sin del måtte besluta, att hvarje svensk medborgare, som tillhör den svenska statskyrkan, må hafva valfrihet att, sedan det lagligen blifvit lyst, avsluta sitt äktenskap antingen inför någon af statskyrkans prester eller i stad inför magistraten eller på landet inför kronofogden.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 22 Januari 1885.

E. J. Ekman.